

Proiect:ID 1904,
Acțiuni, coacțiuni și graduări pe algebre,
Director: S. Dăscălescu
SINTEZA LUCRĂRII
Raport Decembrie 2010

Cercetarea pe temele propuse în proiect s-a concretizat în următoarele 12 articole, dintre care 4 acceptate sau publicate în reviste cotate ISI (articolele [1]-[4]), 2 acceptate sau publicate în reviste recunoscute în BDI (articolele [5], [6]) și 6 trimise spre publicare:

- [1] D. Bulacu, S. Caenepeel, B. Torrecillas, The braided monoidal structures on a category of vector spaces graded by the Klein group, acceptata spre publicare in Proceedings of the Edinburgh Mathematical Society, septembrie 2010.
- [2] F. Castano Iglesias, C. Năstăsescu, J. Vercauteren, Quasi-Frobenius functors. Applications, Comm. Algebra 38 (2010), 3057-3077.
- [3] D. Bulacu, A Clifford algebra is a weak Hopf algebra in a suitable symmetric monoidal category, acceptată pentru publicare în J. Algebra, octombrie 2010.
- [4] S. Dăscălescu, C. Năstăsescu, A. Tudorache, A note on regular objects in Grothendieck categories, acceptată pentru publicare în Arabian J. Science and Engineering.
- [5] C. Buruiană, Abelian finite group gradings on the skew polynomial ring $k[X][Y, \phi]$, acceptată pentru publicare în U.P.B. Sci. Bull., Ser. A.
- [6] S. Dăscălescu, C. Năstăsescu, G. Velicu, Balanced bilinear forms and finiteness properties for incidence coalgebras over a field, Rev. Union Mat. Argentina 51 (2010), 13-20.
- [7] D. Bulacu, S. Caenepeel, Algebras graded by discrete Doi-Hopf data and the Drinfeld double of a Hopf group coalgebra, trimisa spre publicare la Algebras and Representation Theory, arXiv:1011.0886v1 [math.RA] 3 Nov 2010.
- [8] C. Boboc, S. Dăscălescu, L. Van Wyk, Isomorphisms between Morita context rings, trimisă spre publicare la J. Algebra.
- [9] S. Dăscălescu, M. Iovanov, C. Năstăsescu, Path subcoalgebras, subcoalgebras of incidence coalgebras, finiteness properties and quantum groups, trimisă spre publicare la J. Reine Angew. Math.
- [10] C. Buruiană, Group gradings on polynomial algebras, trimisă spre publicare la Comm. Algebra.
- [11] L. Dăuș, C. Năstăsescu, M. Năstăsescu, Von Neumann regularity of smash products associated with G -set gradings, trimisă spre publicare la J. Algebra.
- [12] F. Castano Iglesias, C. Năstăsescu, L. Năstăsescu, Locally stable Grothendieck categories. Applications, trimisă spre publicare la Applied Categorical Structures.

Menționăm că cercetătorii în formare sunt autori ai articolelor [4] (într-o revistă cotate ISI), [5] (acceptată pentru publicare) și [10] (trimisă spre publicare). Unul dintre cercetătorii în formare, Ana Tudorache, și-a susținut teza de doctorat, teza fiind alcătuită în mare parte din rezultate obținute în cadrul acestui contract de cercetare.

În lucrarea [1] am calculat, în mod explicit, toate structurile braided monoidale ce se pot defini pe o categorie de k -spații vectoriale graduate după grupul lui Klein. Acest fapt revine la a calcula explicit al 3-lea grup de coomologie, respectiv al 3-lea grup abelian de coomologie al lui $C_2 \times C_2$ cu coeficienți în k^* . Există tehnici de algebră omologică, respectiv teorema Eilenberg-Mac Lane, care permit descrierea acestor grupuri de coomologie până la un izomorfism, însă acestea nu permit obținerea efectivă a claselor de coomologie. Acest ultim fapt nu se poate obține decât printr-un calcul efectiv, de multe ori extrem de tehnic. În cazul de față acesta s-a redus la calculul așa numiților 3-cociclii happy. Am demonstrat în final că există trei tipuri de 3-cociclii normali și happy, notați cu ϕ_X , h_a și respectiv g_b , unde X este o submulțime a lui $C_2 \times C_2$ ce nu conține elementul unitate iar $a, b \in k^*$. Am mai arătat că ϕ_X nu este cofrontieră pentru X nevidă, h_a este întotdeauna cofrontieră iar g_b este cofrontieră dacă și numai dacă b admite o rădăcină în k^* . Toate aceste rezultate au dus la obținerea explicită a elementelor lui $H^3(C_2 \times C_2, k^*)$, atât în caracteristică 2 cât și în cea diferită de 2. Mai exact,

$$Z_h^3(C_2 \times C_2, k^*) = \{\phi_X \mid X \neq \emptyset\} \times \{g_b \mid b \in k^*\} \times \{h_a \mid a \in k^*\},$$

de unde am dedus că, pentru un corp arbitrar k ,

$$H^3(C_2 \times C_2, k^*) = C_2 \times C_2 \times C_2 \times k^*/k^{*(2)}.$$

Având forma explicită a reprezentanților 3-cocicliilor normali am trecut la calculul celor abelieni; i-am determinat în mod explicit și i-am pus în corespondență bijectivă cu formele pătratice ce le corespund prin teorema Eilenberg-Mac Lane. Dacă k nu conține o rădăcină primitivă de ordin 4 a unității atunci există 8 braidinguri neizomorfe pe $\text{Vect}^{C_2 \times C_2}$, toate corespunzând 3-cocicliului trivial. Dacă k conține o rădăcină primitivă de ordin 4 a unității atunci avem, în plus, 24 de braidinguri neizomorfe, acestea din urmă corespunzând lui ϕ_X cu X de cardinal 2. În ambele situații $\text{Vect}^{C_2 \times C_2}$ admite doar 4 structuri simetric monoidale neizomorfe. Toate aceste rezultate ne-au permis în final să calculăm 3-cociclii Harrison și, implicit structuri de algebră quasi-Hopf, pentru un grup ciclic finit și respectiv pentru grupul lui Klein. Calculul anumitor 3-cociclii cofrontieră ai lui C_n și $C_2 \times C_2$ ne-au permis de asemenea descrierea unor clase noi de algebre Hopf slabe în anumite categorii vectoriale de spații graduate.

În lucrarea [2] au fost investigați functori între categorii abelienecare au un adjunct la stânga și un adjunct la dreapta similari. Acești functori sunt numiți quasi-Frobenius. Este introdus conceptul de bimodul quasi-Frobenius și sunt caracterizate aceste obiecte cu ajutorul functorilor quasi-Frobenius. Sunt prezentate aplicații la inele graduate și coinele. Astfel, se demonstrează că dacă R este un inel graduat după grupul G , cu element neutru e , atunci functorul asociat $(-)_e$ este quasi-Frobenius dacă și numai dacă R_x este R_e -modul stâng finit generat și proiectiv pentru orice $x \in G$ și $R_e \sim \text{Coind}(R_e)$. Sunt caracterizați functorii quasi-Frobenius între categorii de module peste coinele și este obținută o versiune a teoremei privind inelul de endomorfisme pentru extinderi quasi-Frobenius în termeni de coinele.

În lucrarea [3] se arată că orice algebră Clifford corespunzătoare unui spațiu pătratic regulat admite o structură de algebră Hopf slabă într-o categorie de spații vectoriale graduate, echipată cu o anumită structură simetric monoidală. Este bine știut că o algebră Clifford de tipul $C(q_1, \dots, q_n)$ cu $q_i \neq 0$, pentru orice $1 \leq i \leq n$, este o deformare a algebrei grupale $k[(\mathbb{Z}_2)^n]$ printr-un 2-cociclu normal F . Acest lucru se poate proba direct prin calcul sau se poate obține inductiv printr-un așa numit proces Clifford pentru algebre. În lucrarea [2] am inventat un proces Clifford pentru coalgebre după care am demonstrat că toate coalgebrele produse de acesta, din corpul de bază k privit canonic ca o coalgebră involutivă, se identifică cu anu-mite deformări ale coalgebrei grupale $k[(\mathbb{Z}_2)^n]$, prin același

2-cociclu F din cazul algebrelor Clifford. În consecință, prin două procese distincte s-au obținut pe același spațiu vectorial, $k[(\mathbb{Z}_2)^n]$, două structuri duale: de algebră și respectiv coalgebră. Cum cea de algebră corespunde uneia de algebră Clifford rezultă că orice astfel de algebră admite și o structură de coalgebră.

Structurile Clifford de algebră și coalgebră obținute sunt cele din sensul clasic însă împreună nu definesc o structură de tip Hopf în sens obișnuit. Mai exact ele produc o structură de algebră Hopf slabă în categoria de spații vectoriale graduate după $(\mathbb{Z}_2)^n$, privită ca o categorie monoidală strictă și echipată cu braiding-ul definit de 3-cociclu abelian indus de F^{-1} . În acest fel o (co)algebră Clifford admite o $(\mathbb{Z}_2)^n$ -graduare în raport cu care ea poate fi privită ca o (co)algebră (co)comutativă în sens braided monoidal. Este o graduare nouă, diferită de $\mathbb{Z}_2$ -graduarea din cazul clasic.

Acest prim set de rezultate pe care le-am obținut le-am aplicat pentru algebra de numere complexe, algebra generalizată a cuaternionilor și, respectiv, $C(q_1, q_2, q_3)$, după care am identificat aceste obiecte, la nivel $\mathbb{Z}_2$ -graduat sau negraduat, cu algebre și coalgebre de matrice, înzestrate cu așa numita graduare "checkerboard". Acest fapt a fost vital în demonstrația unei teoreme de structură pe care am prezentat-o. Mai exact, în funcție de paritatea dimensiunii spațiului pătratic, o algebră Hopf slabă de tip Clifford este produsul tensorial din $\text{Vect}_{-1}^{\mathbb{Z}_2}$ a $m - 1$ algebre și coalgebre $\mathbb{Z}_2$ -graduate în mod trivial cu un ultim factor o algebră și coalgebră generalizată fie de cuaternioni, fie de numere complexe, de data aceasta echipată cu o $\mathbb{Z}_2$ -graduare netrivială.

O categorie de spații vectoriale finit dimensionale și graduate după un anumit grup G este o categorie rigidă. Din acest punct de vedere, am mai arătat că o algebră Hopf slabă de tip Clifford este selfduală și că izomorfismul dintre ea și duala sa, pe care l-am construit în mod explicit, produce pe aceasta o structură de algebră Frobenius, respectiv coalgebră coFrobenius, în sens rigid monoidal.

Lucrarea se încheie cu studiul periodicității 8 pentru algebrele Hopf slabe de tip Clifford. S-a arătat că pentru orice $p, q \in \mathbb{N}$ avem $C^{p+8, q} \cong C^{p, q+8} \cong \widehat{M}_{16}(C^{p, q})$, ca algebre și coalgebre $\mathbb{Z}_2$ -graduate și, deci, descrierea tuturor algebrelor Hopf slabe de tip Clifford ce sunt de forma $C^{p, q}$ se reduce la calculul lui $C^{p, 0}$ și $C^{0, p}$ cu $1 \leq p \leq 7$. Acestea din urmă au fost descrise complet; ele sunt produse tensoriale/algebre de matrice graduate complet determinate de

$$X = k[\mathbf{i}], Y = \mathbb{H}, Z = k[\mathbb{Z}_2] \text{ și } W = C^{0, 2} = \begin{pmatrix} 1, & 1 \\ & k \end{pmatrix}.$$

În cazul în care k conține o rădăcină primitivă de ordin 4 a unității, pe care am notat-o cu $\mathbf{i}$, atunci la nivel negraduat avem următoarele identificări:

$$\begin{aligned} C^{0, 0} &= k, C^{1, 0} \cong C^{0, 1} \cong k \times k, C^{2, 0} \cong C^{0, 2} \cong M_2(k), \\ C^{3, 0} &\cong C^{0, 3} \cong M_2(k) \times M_2(k), C^{4, 0} \cong C^{0, 4} \cong M_4(k), \\ C^{5, 0} &\cong C^{0, 5} \cong M_4(k) \times M_4(k), C^{6, 0} \cong C^{0, 6} \cong M_8(k), \end{aligned}$$

și, respectiv, $C^{7, 0} \cong C^{0, 7} \cong M_8(k) \times M_8(k)$.

În lucrarea [4] sunt studiate obiectele regulate în raport cu un generator într-o categorie Grothendieck care nu este neapărat local finit generată. Folosind și tehnici de inele graduate, este demonstrat următorul rezultat.

Teoremă. *Fie $\mathcal{A}$ o categorie aditivă. Atunci următoarele condiții sunt echivalente.*

(i) M este N -regulat pentru orice obiecte M și N din $\mathcal{A}$.

(ii) $\text{End}_{\mathcal{A}}(M)$ este un inel regulat von Neumann pentru orice obiect M din $\mathcal{A}$.

Mai mult, dacă $\mathcal{A}$ este o categorie Grothendieck și $(U_i)_{i \in I}$ este o familie de generatori din $\mathcal{A}$, atunci condițiile (i) și (ii) sunt echivalente cu fiecare din condițiile următoare.

(iii) $\mathcal{A}$ este o categorie spectrală.

- (iv) Orice obiect M din $\mathcal{A}$ este U_i -regulat pentru orice $i \in I$.
(v) Există un cogenerator C al lui $\mathcal{A}$ care este U_i -regulat pentru orice $i \in I$.

Folosind teorema Gabriel-Popescu este demonstrat următorul rezultat.

Teoremă. *Fie $\mathcal{A}$ o categorie Grothendieck cu generator U . Fie $M \in \mathcal{A}$ un obiect U -regulat. Atunci inelul de endomorfisme $\text{End}_{\mathcal{A}}(M)$ este self-injectiv dacă și numai dacă M este quasi-injectiv, și în acest caz $\text{End}_{\mathcal{A}}(M)$ este un inel regulat von Neumann.*

De asemenea sunt demonstrate și următoarele.

Teoremă. *Fie $\mathcal{A}$ o categorie Grothendieck care are un generator quasi-injectiv U . Dacă $(M_i)_{i \in I}$ este o familie de obiecte U -regulate din $\mathcal{A}$, atunci $\prod_{i \in I} M_i$ este U -regulat.*

Teoremă. *Fie $\mathcal{A}$ o categorie Grothendieck care are un generator quasi-injectiv U care este U -regulat. Atunci orice obiect fără U -torsione este U -regulat.*

În lucrarea [5] este dată o descriere completă a graduărilor după grupuri abeliene finite ale inelului de polinoame încrucișate $k[X][Y, \varphi]$, unde φ este un k -automorfism al lui $k[X]$.

În lucrarea [6] sunt studiate condiții de finitudine pentru coalgebra de incidență $IC(X)$ a unei mulțimi parțial ordonate local finite X . Se demonstrează că orice subcoalgebră a lui $IC(X)$ are o bază formată din segmente și se demonstrează că $IC(X)$ este local finită. Sunt descrise anvelopele injective ale comodulelor simple peste $IC(X)$ și se determină situațiile în care $IC(X)$ este semiperfectă la stânga (respectiv dreapta). Se determină formele biliniare balansate pe $IC(X)$. Ca o consecință sunt descrise situațiile în care coalgebra de incidență este co-Frobenius.

Corolar. *Fie $C = IC(X)$. Următoarele afirmații sunt echivalente.*

- (1) C este quasi-co-Frobenius la dreapta.
- (2) C este quasi-co-Frobenius la stânga.
- (3) C este co-Frobenius la dreapta.
- (4) C este co-Frobenius la stânga.
- (5) C este cosemisimplă.
- (6) Relația de ordine pe X este egalitatea.

Scopul lucrării [7] a fost descrierea unei categorii de module Doi-Hopf asociate unei coalgebre grup-Hopf ca o categorie de module graduate. Chiar dacă un astfel de obiect este o algebră Hopf braided în categoria lui Turaev $\mathcal{T}_k$, rezultatul dorit nu se poate deduce din teoria generală a categoriilor braided monoidale pentru că $\mathcal{T}_k$ nu este o categorie cu dualitate. Ceea ce se poate spune însă este faptul că avem un functor dualitate, însă cu valori în $\mathcal{Z}_k$, categoria lui Zunino. Mai precis, o coalgebră grup este o coalgebră în $\mathcal{T}_k$, însă duala sa este o algebră în $\mathcal{Z}_k$, mai exact o algebră graduată. În plus, categoria reprezentărilor unei astfel de algebre are ca obiecte modulele graduate după o G -mulțime, însă morfismele se pot defini în două moduri, de așa natură încât în primul caz avem un functor uitare în $\mathcal{T}_k$ iar în cel de-al doilea caz un functor uitare în $\mathcal{Z}_k$. Pentru a determina izomorfismul dorit, mai întâi am definit noțiunea de algebră graduată după o dată Doi-Hopf discretă, adică după o dată Doi-Hopf în categoria mulțimilor. Am caracterizat acest tip de algebre graduate și am arătat că ele se gasesc într-o corespondență bijectivă cu functorii lax dintre anumite 2-categorii. În plus, două clase de astfel de algebre graduate au fost construite, anume algebre produs încrucișat și respectiv algebre produs încrucișat de tip Koppinen. După aceasta am definit noțiunea de modul graduat după o dată Doi-Hopf discretă, le-am caracterizat și am prezentat câteva exemple de astfel de obiecte. Ca și categorii de reprezentări, așa cum am explicat mai sus, acestea produc două categorii pe care le-am notat cu $\mathcal{T}_A^{(G, \Lambda, X)}$ și, respectiv, $\mathcal{Z}_A^{(G, \Lambda, X)}$.

Pentru $(\underline{H}, \underline{A}, \underline{C})$ dată Doi-Hopf în $\mathcal{T}_k$ am arătat că

$$\mathcal{T}_k(\underline{H})_{\underline{A}}^{\underline{C}} \cong \mathcal{T}_{\mathcal{A}}^{(G, \Lambda, X)} \text{ și } \mathcal{Z}_k(\underline{H})_{\underline{A}}^{\underline{C}} \cong \mathcal{Z}_{\mathcal{A}}^{(G, \Lambda, X)},$$

unde $\mathcal{A}$ este algebra (G, Λ, X) -graduată construită ca o algebră produs încrucișat din data Doi-Hopf inițială. Este unul dintre rezultatele centrale ale acestei lucrări care, printre altele, ne-a permis și definirea dublului cuantic pentru o coalgebră grup-Hopf. Mai exact, am identificat o categorie de module Yetter-Drinfeld cu una de module Doi-Hopf (ambele în $\mathcal{T}_k$), după care, printr-o teoremă de tip reconstrucție, am definit pe algebra graduată rezultată o structură de grup coalgebră. În această direcție, rezultatul crucial a fost următorul:

Teoremă. Pentru G grup și A o algebră $\mathbb{G}$ -graduată există o corespondență bijectivă între structurile $\mathbb{G}$ -graduate de bialgebră ale lui A și structurile monoidale pe $\mathcal{Z}_A^{\mathbb{G}}$ pentru care functorul canonic uituc este monoidal.

Via această corespondență bijectivă am dedus structura lui $D(\underline{H})$ de coalgebră grup-Hopf, respectiv de bialgebră (algebră Hopf) $\mathbb{G}$ -graduată. Pentru că o categorie de module Yetter-Drinfeld se identifică cu o anumită categorie centru ea este o categorie pre-braided, respectiv braided în cazul în care $\underline{H}$ este de tip finit. Ca o consecință a acestui rezultat general a apărut noțiunea de bialgebră $\mathbb{G}$ -graduată quasitriangulară. Mai precis, sunt acele bialgebre $\mathbb{G}$ -graduate pentru care categoriile lor de reprezentări admit o structură braided monoidală. În finalul lucrării am arătat că $D(\underline{H})$ este o algebră Hopf $\mathbb{G}$ -graduată quasitriangulară iar categoria sa de reprezentări este braided izomorfă cu categoria de module Yetter-Drinfeld peste $\underline{H}$. Într-un appendix am explicat cum se pot introduce în mod natural, cu ajutorul categoriilor braided monoidale, alte categorii de module Yetter-Drinfeld, diferite de cele deja introduse și studiate de către Virelizier.

În lucrarea [8], considerăm un context Morita $(R, S, {}_R M_S, {}_S N_R, f, g)$ și inelul generalizat de matrice asociat acestui context $T = \begin{bmatrix} R & {}_R M_S \\ {}_S N_R & S \end{bmatrix}$. Fie $T' = \begin{bmatrix} R' & M' \\ N' & S' \end{bmatrix}$ un alt astfel de inel asociat unui alt context Morita. Scopul principal al lucrării este să studieze mulțimea $\text{Iso}(T, T')$ a izomorfismelor de inele între T și T' . Interesul de a studia această problemă este motivat de : (i) problema de a determina grupul automorfismelor inelului T ; (ii) probleme de recuperare a plăcilor nediagonale dintr-un astfel de inel generalizat de matrice. Introducem două clase $\text{Iso}_0^0(T, T')$ și $\text{Iso}_0^1(T, T')$ de izomorfisme de la T la T' , a căror reuniune disjunctă este notată cu $\text{Iso}_0(T, T')$. Descriem $\text{Iso}_0(T, T')$ folosind structurile de inel $\mathbf{Z}$ -graduat ale lui T și T' . Rezultatul principal este următorul.

Teoremă. Fie $T = \begin{bmatrix} R & M \\ N & S \end{bmatrix}$ și $T' = \begin{bmatrix} R' & M' \\ N' & S' \end{bmatrix}$ inele asociate unor contexte Morita astfel încât inelele R' și S' sunt indecompozabile și cel puțin unul dintre M' și N' este nenul. Atunci au loc următoarele:

- (1) $\text{Iso}_0^0(T, T')$ este mulțimea izomorfismelor semigraduate de la T la T' .
  - (2) $\text{Iso}_0^1(T, T')$ este mulțimea izomorfismelor anti-semigraduate de la T la T' .
- În particular, $\text{Iso}_g(T, T') \subseteq \text{Iso}_0(T, T')$.

De asemenea se demonstrează că $\text{Iso}_0(T, T') = \text{Iso}(T, T')$ în situația în care R, S, R' și S' sunt inele care au numai idempotenți triviali și toate aplicațiile Morita din cele două contexte sunt nule. În particular, aceasta arată că grupul automorfismelor lui T este complet determinat.

În lucrarea [9] este demonstrat că o coalgebră de drumuri $K\Gamma$ a unui quiver Γ este co-Frobenius la stânga dacă și numai dacă Γ constă doar din puncte (adică nu are săgeți).

O abordare similară, folosind coreprezentările coalgebrei, arată că un rezultat de același tip are loc pentru coalgebra de incidență $IC(X)$ a unei mulțimi ordonate local finită. Considerăm în continuare o clasă mai largă de coalgebre, și anume subcoalgebre ale lui $K\Gamma$ care au o bază formată din drumuri (numite subcoalgebre de drumuri) și subcoalgebre arbitrare ale lui $IC(X)$, care au întotdeauna o bază formată din segmente. Determinăm formele biliniare balansate pe aceste tipuri de coalgebre. Descriem algebric situațiile în care o coalgebră din una dintre aceste două clase este co-Frobenius la stânga. Apoi obținem o clasificare geometrică completă a subcoalgebrelor de drumuri.

Teoremă. *Fie C o subcoalgebră de drumuri a coalgebrei $K\Gamma$, și fie $\mathcal{B}$ o bază de drumuri pentru C . Atunci C este co-Frobenius la stânga dacă și numai dacă $C \cap \Gamma = \bigsqcup_i \Gamma_i$, o reuniune disjunctă de sub-quivere ale lui Γ , de unul din tipurile $\mathbf{A}_\infty$, $\mathbf{A}_{0,\infty}$ sau $\mathbf{C}_n$, $n \geq 1$, și subcoalgebra de drumuri C_i a lui $K\Gamma_i$ generată de drumurile din $\mathcal{B}$ conținute în Γ_i este de tip $K[\mathbf{A}_\infty, r]$ dacă $\Gamma_i = \mathbf{A}_\infty$, de tip $K[\mathbf{A}_{0,\infty}, r]$ dacă $\Gamma_i = \mathbf{A}_{0,\infty}$, de tip $K[\mathbf{C}_n, s]$ cu $s \geq 1$ dacă $\Gamma_i = \mathbf{C}_n$, $n \geq 1$, și de tip K dacă $\Gamma_i = \mathbf{C}_0$. În acest caz $C = \bigoplus_i C_i$, în particular subcoalgebrele co-Frobenius la stânga sunt sume directe de coalgebre de tipurile $K[\mathbf{A}_\infty, r]$, $K[\mathbf{A}_{0,\infty}, r]$, $K[\mathbf{C}_n, s]$ or K .*

Pentru subcoalgebre ale coalgebrelor de incidență situația geometrică este mult mai complicată, și dăm mai multe exemple care demonstrează acest lucru. De asemenea, dăm exemple de subcoalgebre ale coalgebrei de drumuri care sunt co-Frobenius la stânga, dar nu sunt subcoalgebre de drumuri, și nici măcar nu sunt izomorfe cu subcoalgebre de drumuri.

Cu scopul de a construi grupuri cuantice cu integrale nenule investigăm când o subcoalgebră de drumuri co-Frobenius poate fi înzestrată cu o structură de algebră Hopf. Rezolvăm complet această problemă în cazul în care corpul de bază are rădăcini ale unității de orice ordin (în particular când este algebric închis de caracteristică zero). De asemenea investigăm proprietatea de coreflexivitate pentru subcoalgebre de drumuri și subcoalgebre ale unei coalgebre de incidență. Pentru orice astfel de coalgebră C demonstrăm că C este coreflexivă dacă și numai dacă coradicalul C_0 este coreflexiv. De asemenea, arătăm că produsul tensorial a două coalgebre coreflexive de acest tip este coalgebră coreflexivă.

În lucrarea [10] este dată o descriere a graduărilor pe o algebră de polinoame într-un număr finit de nedeterminate după un grup abelian. Se demonstrează că orice $C_m \times C_n$ -graduare pe $k[X_1, \dots, X_r]$ se obține dintr-o pereche de C_m și C_n -graduări compatibile, iar apoi se obține o extindere a acestui fapt pentru un produs finit de grupuri ciclice. Sunt investigate și graduări după anumite grupuri neabeliene mici.

Lucrarea [11] se ocupă de problema regularității în sens von Neumann a următoarelor două tipuri de produse smash: (1) produsul smash $R\#G$ asociat unui inel R graduat după un grup G ; (2) produsul smash $R\#A$ al unui inel R graduat după grupul G cu o G -mulțime finită A . Este de asemenea investigată legătura între regularitatea inelului $R\#A$ și regularitatea categoriei R -modulelor A -graduate.

În lucrarea [12] este introdus conceptul de subcategorie localizantă stabilă în orice categorie Grothendieck, ca o subcategorie localizantă care poate fi scrisă ca o intersecție de subcategorii localizante definite de obiecte injective indecompozabile. O categorie Grothendieck în care orice subcategorie localizantă este stabilă se numește local stabilă. Este demonstrat că:

Teoremă. *Fie $\mathcal{A}$ o categorie Grothendieck și $\mathcal{C}$ o subcategorie localizantă. Atunci $\mathcal{A}$ este local stabilă dacă și numai dacă $\mathcal{C}$ și $\mathcal{A}/\mathcal{C}$ sunt local stabile.*

Teoremă. *Orice TTF-clasă a unei V -categorii local finit generate este stabilă.*

Sunt date exemple și aplicații la categorii de comodule peste o coalgebră, la categoria modulelor peste un inel noetherian și la categoria modulelor graduate peste un inel graduat.